

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ

ՀՀ, 0095, Ք.Երևան, Մ.Բաղրամյան պող., 19, հեռ.՝ (+374 11) 51 33 50, էլ. փոստ՝ artak.manukyan@parliament.am

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՊԱՐՈՆ ԱՐԱՐԱՏ ՄԻՐԶՈՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Միրզոյան,

Ղեկավարվելով ՀՀ Սահմանադրության 109-րդ հոդվածով, «Ազգային ժողովի կանոնակարգ» սահմանադրական օրենքի 65-րդ և 67-րդ հոդվածներով, օրենսդրական նախաձեռնության կարգով Ձեզ ենք ներկայացնում «Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների մասին», «Հիմնադրամների մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին», «Բարեգործության մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին», «Արժեթղթերի շուկայի մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքների նախագծերի փաթեթը:

ՀՀ Ազգային ժողովի աշխատակարգի 25-րդ կետի համաձայն՝ սույն գրությանը կցվում են.

1. օրենքների նախագծերը,
2. օրենքների նախագծերի ընդունման հիմնավորումը,
3. գործող օրենքների փոփոխվող հոդվածների վերաբերյալ տեղեկանքը:

Նախագծի հիմնական զեկուցող՝ ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Արտակ Մանուկյան:

Խնդրում ենք օրենքներիի նախագծերի փաթեթը սահմանված կարգով դնել շրջանառության մեջ:

ԱԺ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐՆԵՐ՝

ԱՐՏԱԿ

ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ԱԼԵՆ

ՍԻՄՈՆՅԱՆ

ՄԽԻԹԱՐ

ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ

ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՀԱՄԱԶԱՍՊ

ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԾՈՎԻՆԱՐ

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

ԱՆՁԵՌՆՄԻՆԵԼԻ ԿԱՊԻՏԱԼՈՎ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Սույն օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը սահմանում է անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների (այսուհետ՝ Հիմնադրամ) իրավական վիճակի առանձնահատկությունները, ինչպես նաև կարգավորում է անձեռնմխելի կապիտալի ձևավորման, համալրման, կառավարման և անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացվող եկամուտների օգտագործման հետ կապված հարաբերությունները:

Հոդված 2. Հիմնադրամի մասին օրենսդրությունը

1. Հիմնադրամի մասին օրենսդրությունը բաղկացած է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունից, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքից, «Հիմնադրամների մասին» օրենքից, սույն օրենքից և իրավական այլ ակտերից:

2. Եթե Հայաստանի Հանրապետության վավերացրած միջազգային պայմանագրերում սահմանվում են այլ նորմեր, քան նախատեսված են սույն օրենքով, ապա կիրառվում են այդ նորմերը:

3. «Հիմնադրամների մասին» օրենքի դրույթները տարածվում են Հիմնադրամի վրա, եթե սույն օրենքով առանձին իրավահարաբերությունների կարգավորման առանձնահատկություններ սահմանված չեն:

Հոդված 3. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

1) անձեռնմխելի կապիտալ՝ Հիմնադրամի ակտիվների համախումբ, որը ձևավորվում և համալրվում է սույն Օրենքով սահմանված կարգով և նպատակներով նվիրատուների տրամադրած՝ սույն օրենքով թույլատրելի գույքից և չի կարող ծախսվել կամ օտարվել այլ կերպ, քան սույն օրենքով նախատեսված ներդրումներ իրականացնելով, հանգեցնելով դրա նվազմանը.

2) թույլատրելի գույք՝ դրամական (այդ թվում՝ արտարժույթային) միջոցներ, սույն օրենքում նշված չափանիշներին համապատասխանող արժեթղթեր և

ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, անշարժ գույք կամ այլ գույք, որը ենթադրում է մշտական և պարբերական եկամուտ իր էությունից ելնելով.

3) նվիրատու՝ անձեռնմխելի կապիտալի ձևավորման կամ համալրման նպատակով՝ նվիրատվությամբ կամ կտակային հանձնարարությամբ չձանրաբեռնված կտակով Հիմնադրամին անհատույց թույլատրելի գույք տրամադրած անձ.

4) շահառու՝ անձ կամ անձանց խումբ, որի օգտին, անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագրին համապատասխան, կատարվում է որոշակի վճարում, մատուցվում է ծառայություն կամ փոխանցվում է որոշակի գույք.

5) անձեռնմխելի կապիտալից ստացված եկամուտ՝ անձեռնմխելի կապիտալի կառավարման արդյունքում գոյացած եկամուտ.

6) ներդրումային ծառայություն մատուցող անձ՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» օրենքով նախատեսված ներդրումային ծառայություն մատուցող անձ.

7) հավատարմագրային կառավարիչ՝ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով նախատեսված գույքի հավատարմագրային կառավարիչ.

8) գույքի կառավարման այլ մասնագիտացված անձ՝ անձեռնմխելի կապիտալում ներառված ակտիվների կառավարման ոլորտում մասնագիտացված անձ:

Հոդված 4. Հիմնադրամի իրավական կարգավիճակը

1. Հիմնադրամը հիմնադրամի կարգավիճակ ունեցող ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որը ստեղծվում է մշակույթի, կրթության, սպորտի, գիտության, առողջապահության, սոցիալական և այլ ոչ առևտրային բնագավառներում գործունեություն իրականացնելու համար:
2. Հիմնադրամի իրավական վիճակի և այլ առանձնահատկությունները սահմանվում են սույն օրենքով:
3. Հիմնադրամը չի կարող ստեղծվել որոշակի ժամկետով:

Հոդված 5. Հիմնադրամի գործունեության սահմանափակումները

1. Հիմնադրամը չի կարող՝
 - 1) անձեռնմխելի կապիտալը ծախսել կամ օտարել այլ կերպ, քան սույն օրենքով սահմանված ներդրումներ իրականացնելով՝ հանգեցնելով դրա նվազմանը.
 - 2) սույն օրենքով չնախատեսված՝ եկամուտ ապահովող գործունեությամբ.
 - 3) վերակազմակերպվել:

Հոդված 6. Հիմնադրամի կանոնադրությունը

1. Հիմնադրամի կանոնադրությամբ սահմանվում է նրա՝
 - 1) անվանումը, որը պետք է ներառի «անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամ» արտահայտությունը.
 - 2) գտնվելու վայրը.

3) նպատակները.

4) անձեռնմխելի կապիտալի սկզբնական միջոցների, այդ թվում՝ յուրաքանչյուր նվիրատուի տրամադրած դրամական միջոցների, ինչպես նաև Հիմնադրամի հիմնադրի (այսուհետ՝ հիմնադիր) տրամադրած կամ նրա կողմից ամրացրած սկզբնական այլ գույքի չափը՝ գնահատված անկախ գնահատողի կողմից և տեսակները.

5) գույքի տեսակները, որոնք Հիմնադրամը պատրաստ է ընդունել որպես անձեռնմխելի կապիտալ.

6) գույքի կառավարման քաղաքականությունը, այդ թվում՝ դրամական միջոցների ներդրումային քաղաքականությունը, նշելով թույլատրելի ակտիվների ցանկը և ռիսկայնության չափանիշները, որոնցում Հիմնադրամը կարող է ներդնել անձեռնմխելի կապիտալը.

7) շահառուները.

8) կառավարման մարմինների կազմավորման կարգը և իրավասությունները, նրանց կողմից որոշումներ ընդունելու կարգը.

9) Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամների՝ իրենց պարտականությունների կատարմամբ պայմանավորված ծախսերի փոխհատուցման չափն ու վճարման կարգը.

10) Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի պատվավոր անդամ դառնալու հնարավորություն նախատեսելու դեպքում՝ պատվավոր անդամ դառնալու համար նվիրատուի կողմից տրամադրվելիք դրամական միջոցների նվազագույն չափը.

11) վերստուգիչի լիազորությունները.

12) լուծարման կարգը.

13) գործունեությանն առնչվող այլ դրույթներ, որոնք չեն հակասում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը:

2. Կանոնադրությունում փոփոխությունները չեն կարող վերաբերել սույն հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ, 7-րդ և 10-րդ կետերին:

3. Կանոնադրությունում կատարված փոփոխությունները 5-օրյա ժամկետում հրապարակվում են Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում (<http://www.azdarar.am/>),:

Հոդված 7. Հիմնադրամի կառավարման մարմինները

1. Հիմնադրամի կառավարման մարմիններն են՝

1) Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը.

2) Հիմնադրամի տնօրենը:

2. Հիմնադրամն ունի վերստուգիչ:

3. Սույն օրենքին և Հիմնադրամի կանոնադրությանը համապատասխան՝ Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը՝

1) Հաստատում է Հիմնադրամի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունը անձեռնմխելի կապիտալի ձևավորման և համալրման, ինչպես նաև անձեռնմխելի կապիտալից ստացած եկամտի օգտագործման և բաշխման վերաբերյալ.

2) հաստատում է Հիմնադրամի դրամական միջոցների տեղաբաշխման ձևերը, ուղղությունները և սահմանաչափերը.

3) Կանոնադրությամբ սահմանված կառավարման և ներդրումային քաղաքականության համաձայն՝ որոշում է կայացնում անձեռնմխելի կապիտալում ներառված ակտիվների կառավարման վերաբերյալ, այդ թվում՝ որոշում է օգտվել ներդրումային ծառայություն մատուցող անձանց, գույքի հավատարմագրային կառավարչի կամ գույքի կառավարման այլ մասնագիտացված անձանց ծառայություններից, կատարում է անկախ աուդիտորի ընտրությունը.

4) հաստատում է անձեռնմխելի կապիտալից ստացած եկամտի օգտագործման և բաշխման տարեկան ծրագիրը և դրա լրացումները և (կամ) փոփոխությունները.

5) սահմանում է Հիմնադրամի տնօրենի վարձատրության չափը.

6) իրականացնում է օրենքով և Հիմնադրամի կանոնադրությամբ նախատեսված այլ լիազորություններ:

4. Հիմնադրամի տնօրենը՝

1) համաձայն հոգաբարձուների խորհրդի որոշման՝ իրականացնում է անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումը, որոշմամբ նախատեսված դեպքում պայմանագրեր կնքում ներդրումային ծառայություն մատուցող անձանց, հավատարմագրային կառավարչի կամ գույքի կառավարման այլ մասնագիտացված անձանց հետ և վերահսկում դրանց կատարումը.

2) Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագիրը և դրա լրացումները և (կամ) փոփոխությունները.

3) իրականացնում է օրենքով և Հիմնադրամի կանոնադրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ:

5. Կանոնադրությամբ հոգաբարձուների խորհրդի պատվավոր անդամի հնարավորություն նախատեսված լինելու դեպքում Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի պատվավոր անդամ կարող է դառնալ և խորհրդի նիստերին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցել՝ խորհրդի կանոնադրությամբ սահմանված չափաքանակով դրամական միջոցներ տրամադրած նվիրատուն (իրավաբանական անձի դեպքում՝ նրա ներկայացուցիչը, իրավաբանական անձի վերակազմակերպման դեպքում՝ նրա իրավահաջորդի ներկայացուցիչը, կտակի դեպքում՝ կտակարարի ժառանգը կամ կտակակատարը):

Հոդված 8. Հիմնադրամի գույքը

1. Հիմնադրամի գույք կարող են լինել՝

1) անձեռնմխելի կապիտալը.

2) անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտները.

3) անձեռնմխելի կապիտալից առանձնացված և այդ կապիտալի կառավարման ու Հիմնադրամի բնականոն գործունեության ապահովման համար անհրաժեշտ այլ միջոցները:

6. Անձեռնմխելի կապիտալը կարող է Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի որոշմամբ համալրվել նաև անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացվող այն եկամուտների հաշվին, որոնք չեն ծախսվել տվյալ ֆինանսական տարվա ընթացքում:

7. Եթե ստացված գույքը կամ դրա մի մասը սույն օրենքի իմաստով չի հանդիսանում թույլատրելի գույք կամ, եթե գույքը ստացվել է սույն հոդվածի 4-րդ, 5-րդ կամ 6-րդ մասով չնախատեսված աղբյուրից, ապա Հիմնադրամը պարտավոր է գույքը ստանալուց հետո՝ 10 բանկային օրվա ընթացքում գույքն ամբողջությամբ կամ գույքի այն մասը, որը չի բավարարում սույն օրենքի պահանջները, վերադարձնել նվիրատուին, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ այն փոխանցել պետական բյուջե: Հիմնադրամը տվյալ գույքը համարվում է չստացած:

Հոդված 10. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումը

1. Անձեռնմխելի կապիտալը կառավարվում է բացառապես սույն հոդվածով նախատեսված կարգով:
2. Հիմնադրամը իրավասու է իր կանոնադրությամբ սահմանված նպատակների իրագործման համար, կառավարումն առանձնացված իրականացնելու նպատակով, ստեղծել մի քանի անձեռնմխելի կապիտալներ: Այդ պարագայում հիմնադրամը պարտավոր է վարել առանձնացված հաշվառում և իրականացնել առանձնացված կառավարում:
3. Հիմնադրամը պարտավոր է վարել անձեռնմխելի կապիտալի ձևավորման և համալրման, կառավարման, կառավարումից ստացված եկամուտը շահառուներին բաշխելու հետ կապված բոլոր գործարքների հաշվապահական հաշվառումը:
4. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարելիս Հիմնադրամի կառավարման մարմինները պարտավոր են գործել ելնելով Հիմնադրամի շահառուների շահերից:
5. Անձեռնմխելի կապիտալը չի կարող ծախսվել կամ որևէ կերպ օտարվել՝ հանգեցնելով դրա նվազմանը:
6. Անձեռնմխելի կապիտալի դրամական միջոցները, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կարող են ներդրվել «Ներդրումային ֆոնդերի մասին» օրենքի 40-րդ հոդվածով նշված այն ակտիվներում, որոնք Հիմնադրամի կանոնադրությամբ համարվում են անձեռնմխելի կապիտալի համալրման ենթակա ակտիվ:
7. Գույքը հավատարմագրային կառավարման հանձնելու դեպքում հավատարմագրային կառավարիչի վրա տարածվում են գույքի կառավարման նույն սահմանափակումները, ինչ Հիմնադրամի տնօրենի:

Անձեռնմխելի կապիտալի հավատարմագրային կառավարման ընթացքում կնքվող գործարքները պետք է կնքվեն ՀՀ օրենքների և իրավական ակտերի, այդ թվում ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերին համապատասխան:

Հոդված 11. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացվող եկամտի տնօրինումը

1. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացվող եկամուտն անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագրին համապատասխան տրամադրվում է շահառուներին, բացառությամբ սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված՝ անձեռնմխելի կապիտալից ստացվող եկամտի այն մասի, որը ծրագրով նախատեսվել է օգտագործվել Հիմնադրամի վարչակառավարչական ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով: Սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված դեպքում չծախսված եկամուտը խորհրդի որոշմամբ ուղղվում է անձեռնմխելի կապիտալի համալրմանը:

Հոդված 13. Հիմնադրամի վարչակառավարչական ծախսերը

1. Հիմնադրամի վարչակառավարչական ծախսերն են՝ շենքերի, շինությունների կամ տարածքների վարձակալության, հիմնական միջոցների ձեռքբերման, Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամների կողմից իրենց պարտականությունների կատարմամբ պայմանավորված ծախսերի փոխհատուցման, սույն օրենքով նախատեսված դեպքում աուդիտի անցկացման, Հիմնադրամի աշխատակիցների աշխատանքի վարձատրության և Հիմնադրամի կամ նրա առանձին կառուցվածքային ստորաբաժանումների կառավարման հետ կապված ծախսերը:

Հոդված 14. Անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագիրը

1. Անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագիրը ներառում է՝
- 1) տվյալ տարվա ընթացքում իրականացվող՝ Հիմնադրամի կանոնադրական նպատակները.
 - 2) տվյալ տարվա ներդրումային քաղաքականությունը, ակտիվների կառավարման քաղաքականությունը.
 - 3) կանխատեսվող եկամուտները և ծախսերը.
 - 4) նախատեսվող միջոցառումները.
 - 5) շահառուները.
 - 6) շահառուների միջև անձեռնմխելի կապիտալից ստացված եկամուտների բաշխման կարգը և համամասնությունները.
 - 7) վարչակառավարչական տարեկան ծախսերի ֆինանսավորման չափը.
 - 8) ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ դրույթներ:
2. Անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագիրը հաստատում, ինչպես նաև դրանում լրացումներ կամ փոփոխություններ կատարում է Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը՝ Հիմնադրամի տնօրենի առաջարկությամբ:
3. Անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագիրը, ինչպես նաև դրանում կատարված լրացումները և փոփոխությունները Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի կողմից ընդունվելուց հետո՝ 5-օրյա ժամկետում ներկայացվում է իրավաբանական անձանց գրանցող մարմնին՝ Հիմնադրամի արխիվային գործում

պահպանման համար, ինչպես նաև հրապարակվում և տրամադրվում է նվիրատուներին (կտակի դեպքում՝ նաև կտակարարի ժառանգներին և կտակակատարներին, վերակազմակերպված իրավաբանական անձի դեպքում՝ նրա իրավահաջորդին):

Հոդված 15. Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը

1. Եթե Հիմնադրամի տարեկան շրջանառությունը հաշվետու տարում գերազանցում է 10 միլիոն դրամը, ապա օրենքով սահմանված կարգով պետական մարմիններին ներկայացված նրա տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, ոչ ուշ, քան հաջորդող տարվա մայիսի 15-ը, ենթակա են պարտադիր աուդիտի՝ անկախ աուդիտորի կողմից, որին ընտրում է Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդը:

2. Անկախ աուդիտորական կազմակերպության եզրակացությունը և ստուգված տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են հիմնադրին, ինչպես նաև ըստ պահանջի՝ նվիրատուներին (կտակի դեպքում՝ նաև կտակարարի ժառանգներին և կտակակատարներին, իսկ վերակազմակերպված իրավաբանական անձի դեպքում՝ նրա իրավահաջորդին):

Հոդված 16. Հիմնադրամի գործունեության հրապարակայնությունը

1. Յուրաքանչյուր տարի, հաշվետու տարվան հաջորդող մարտի 25-ից ոչ ուշ, Հիմնադրամը Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում (<http://www.azdarar.am>) պարտավոր է հրապարակել՝

1) տարեկան հաշվետվություն իր գործունեության մասին, որը պետք է պարունակի տեղեկություններ Հիմնադրամին հատկացված դրամական միջոցների, ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափի մասին, անձեռնմխելի կապիտալի ծրագրի իրականացման մասին տեղեկություններ, այդ թվում՝ ֆինանսական տարում Հիմնադրամից ստացված և ծախսված դրամական միջոցների ընդհանուր չափը, շահառուներին կատարված վճարումների չափը, մատուցված ծառայությունները և (կամ) նրանց փոխանցված գույքի ծավալը:

2) իր ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը (աուդիտի ենթարկվելու դեպքում):

2. Տարեկան հաշվետվությունն անհարժեշտության դեպքում ուղարկվում է նվիրատուներին (կտակի դեպքում՝ նաև կտակարարի ժառանգներին և կտակակատարներին, վերակազմակերպված իրավաբանական անձի դեպքում՝ նրա իրավահաջորդին):

3. Տարեկան հաշվետվության ձևը, հրապարակման և ներկայացման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունը:

4. Նվիրատուները (կտակի դեպքում՝ նաև կտակարարի ժառանգները և կտակակատարները, իսկ վերակազմակերպված իրավաբանական անձի դեպքում՝ նրա իրավահաջորդը) իրավունք ունեն Հիմնադրամից պահանջելու տեղեկություններ՝ Հիմնադրամի կանոնադրության, անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագրի, անձեռնմխելի կապիտալի ձևավորման, համալրման, անձեռնմխելի կապիտալի ներդրման ուղղությունների, տեսակի, ժամկետայնության, եկամտաբերության, անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված և բաշխված դրամական միջոցների վերաբերյալ, ինչպես նաև Հիմնադրամի ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացրած անկախ աուդիտորի եզրակացության պատճենը: Հիմնադրամի մարմինները պարտավոր են պահանջված տեղեկություններն անվճար տրամադրել դիմողին՝ պահանջի ստացման օրվանից 7-օրյա ժամկետում:

Հոդված 17. Հիմնադրամի գործունեության վերահսկողությունը

1. Սույն օրենքի, ինչպես նաև «Հիմնադրամների մասին» օրենքի պահանջների կատարման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունը, իսկ օրենքով սահմանված դեպքերում՝ նաև այլ իրավասու պետական մարմինները՝ իրենց իրավասություններին և ստուգումների ու ուսումնասիրությունների՝ օրենքով նախատեսված ընթացակարգերին համապատասխան:

2. Եթե Հիմնադրամն անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտն օգտագործել է անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագրին անհամապատասխան, ապա Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունն իրավունք ունի պահանջելու տրամադրված միջոցները 10-օրյա ժամկետում վերադարձնել նվիրատուին, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ փոխանցել պետական բյուջե:

3. Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունը կարող է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով օգտվել սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված իրավունքից՝ Հիմնադրամին գրավոր նախազգուշացնելուց և իր կողմից նշված ողջամիտ ժամկետում Հիմնադրամի կողմից խախտումները չվերացնելուց հետո:

4. Հիմնադրամը սույն օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հաշվետվությունը հրապարակելուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, այդ մասին գրավոր ծանուցում է Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությանը: Սահմանված ժամկետում հաշվետվությունը չհրապարակելու, Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությանն այդ մասին չծանուցելու կամ հաշվետվությունը թերի հրապարակելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարությունը Հիմնադրամի տնօրենի նկատմամբ կիրառում է Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի 169.18-րդ հոդվածով նախատեսված պատասխանատվության միջոցներ:

Հոդված 18. Հիմնադրամի լուծարումը

1. Հիմնադրամը կարող է լուծարվել դատարանի որոշմամբ՝ շահագրգիռ անձանց դիմումով, եթե՝

1) Հիմնադրամի գույքը բավարար չէ նրա գործունեության իրականացման համար, և անհրաժեշտ գույք ստանալու հնարավորությունն իրական չէ.

2) ստեղծման օրվանից երեք տարվա ընթացքում Հիմնադրամը չի կարողանում հասնել անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագրով նախատեսված որևէ նպատակի.

3) իր գործունեությամբ Հիմնադրամը շեղվել է իր կանոնադրությամբ կամ անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագրով նախատեսված նպատակներից.

4) Հիմնադրամի գործունեությունը վտանգում է պետական և հասարակական անվտանգությունը, հասարակական կարգը, հանրության առողջությունն ու բարքերը, այլոց իրավունքներն ու ազատությունները.

5) Հիմնադրամը թույլ է տվել օրենքի բազմակի կամ կոպիտ խախտումներ կամ պարբերաբար իրականացրել է իր կանոնադրությանը հակասող գործունեություն.

6) սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված դեպքում՝ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված պատասխանատվության առավել խիստ միջոցը կիրառելուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, հաշվետվության հրապարակման պահանջը չի կատարվել կամ ոչ պատշաճ է կատարվել.

7) Հիմնադրամն ստեղծելիս հիմնադիրը թույլ է տվել օրենքի էական խախտումներ կամ կեղծիքներ: Էական են համարվում այնպիսի խախտումները, որոնք կարող են հիմք հանդիսանալ «Իրավաբանական անձանց պետական գրանցման, իրավաբանական անձանց առանձնացված ստորաբաժանումների, հիմնարկների և անհատ ձեռնարկատերերի պետական հաշվառման մասին» օրենքի 36-րդ հոդվածի համաձայն Հիմնադրամի գրանցումը մերժելու համար:

2. Օրենքով սահմանված կարգով պարտատերերի պահանջները բավարարելուց հետո, ինչպես նաև այն դեպքում, երբ լուծարման միջանկյալ հաշվեկշիռը հաստատելու պահին Հիմնադրամը չունի պարտավորություններ պարտատերերի նկատմամբ՝ Հիմնադրամի գույքը փոխանցվում է նվիրատուներին՝ նրանց կողմից Հիմնադրամին տրամադրած միջոցների չափին համապատասխան, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ պետական բյուջե:

Հոդված 19.

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող օրը:

2. Մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը ստեղծված այն կազմակերպությունները, որոնց անվանման մեջ պարունակվում են «անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամ» բառերը, մեկ տարվա ընթացքում պարտավոր են սահմանված կարգով փոփոխել իրենց անվանումը՝ դրանից հանելով

«անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամ» բառերը: Այդ պահանջը չկատարելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության դիմումով տվյալ կազմակերպության անվանումը ենթակա է փոփոխման դատական կարգով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

«ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Հիմնադրամների մասին» 2002 թվականի դեկտեմբերի 26-ի ՀՕ-516-Ն օրենքի 1-ին հոդվածում լրացնել նոր՝ 8-րդ մաս.

«8. Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների գործունեության սահմանափակումների, կանոնադրության, կառավարման մարմինների իրավասությունների, գույքի ձևավորման և կառավարման, ֆինանսական գործունեության աուդիտի, հաշվետվությունների ներկայացման և լուծարման առանձնահատկությունները սահմանվում են «Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների մասին» օրենքով: Սույն օրենքի դրույթները տարածվում են անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամի վրա, եթե «Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների մասին» օրենքով այլ բան սահմանված չէ:»:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

«ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Բարեգործության մասին» 2002 թվականի հոկտեմբերի 8-ի ՀՕ-424-Ն օրենքի 1-ին հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է բարեգործության իրականացման ընթացքում ծագող հարաբերությունները, սահմանում է բարեգործության կարգավորման իրավական հիմքերը, նպատակները, իրականացման սկզբունքները, պետության կողմից բարեգործությանն աջակցելու ծները, բարեգործական կազմակերպությունների գործունեության առանձնահատկությունները:

2. Սույն օրենքի դրույթները տարածվում են անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամի վրա, եթե «Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների մասին» օրենքով այլ բան սահմանված չէ:»:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

«ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՇՈՒԿԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Արժեթղթերի շուկայի մասին» 2007 թվականի հոկտեմբերի 11-ի ՀՕ-195-Ն օրենքի 30-րդ հոդվածում լրացնել նոր՝ 5.1-րդ կետ.

«5.1) ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձ չհամարվող անձի կողմից անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամի միջոցների կառավարման վրա.»:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ
ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. Հայաստանի Հանրապետության 2016 թվականի հոկտեմբերի 4-ի հարկային օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգրք) 64-րդ հոդվածի 2-րդ մասում լրացնել նոր՝ 56-րդ և 57-րդ կետեր.

«56) «Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների մասին» օրենքով սահմանված՝ անձեռնմխելի կապիտալի ձևավորման և (կամ) համալրման նպատակով անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամներին դրամական (այդ թվում՝ արտարժութային) միջոցների և պետական պարտատոմսերի փոխանցումը (տրամադրումը).

57) «Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների մասին» օրենքով սահմանված՝ անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից եկամտի ստացումը:»:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 126-րդ հոդվածում ավելացնել նոր՝ 8-րդ մաս.

«8. Շահութահարկի վճարումից ազատվում են «Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների մասին» օրենքով սահմանված՝

1) անձեռնմխելի կապիտալի ձևավորման և (կամ) համալրման նպատակով անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամներին փոխանցված (տրամադրված) դրամական (այդ թվում՝ արտարժութային) միջոցների և պետական պարտատոմսերի արժեքի չափով.

2) անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամտի չափով:»:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 147-րդ հոդվածի 1-ին մասում ավելացնել նոր՝ 40-րդ կետ.

«40) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան՝ անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամներից ստացվող գույքը և դրամական միջոցները:»:

Հոդված 4. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ՀԻՄՆԱԿՈՐՈՒՄ

**ԱՆՁԵՌՆՄԽԵԼԻ ԿԱՊԻՏԱԼՈՎ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ,
«ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ,
«ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ
ՄԱՍԻՆ, «ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՇՈՒԿԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ
ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ
ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՓԱԹԵԹԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ**

Ընթացիկ իրավիճակը և առկա խնդիրները

Միջազգայնորեն ընդունված տերմինաբանությամբ՝ «Endowment Fund»-երի (այսուհետ՝ Էնդաումենթ) գործունեության համաշխարհային փորձի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ Էնդաումենթները զգալի դեր ունեն կրթության, գիտության, նորարարության, առողջապահության, մշակույթի, ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի, սոցիալական օգնության (աջակցության), բնապահպանության, ինչպես նաև այլ հանրօգուտ բնագավառների ոչ առևտրային կազմակերպություններին անհրաժեշտ ներդրումների, բարեգործությունների, նվիրատվությունների, նվիրաբերությունների և անհատույց այլ միջոցների ներգրավման հարցում:

Էնդաումենթների և նմանատիպ այլ ֆոնդերի (հիմնադրամների) միջև էական տարբերությունը կայանում է նրանում, որ Էնդաումենթում ներգրավված ակտիվները, որպես կանոն, արգելվում է ծախսել (սպառել), իսկ այդ ակտիվների շրջանառությունից (կառավարումից) ստացված եկամուտները թույլատրվում է օգտագործել հիմնականում Էնդաումենթը ստեղծած ոչ առևտրային կազմակերպության հանրօգուտ նպատակներով:

Ներկայումս Էնդաումենթները զգալիորեն նպաստում են ուսումնական հաստատությունների, թանգարանների, գրադարանների, սպորտային և այլն կազմակերպությունների ֆինանսական կայունության ապահովմանը: Օրինակ՝ ԱՄՆ-ում, որտեղ Էնդաումենթներն ամենամեծ տարածումն են գտել բարձրագույն կրթության համակարգում, Հարվարդի համալսարանի Էնդաումենթը 2017 թվականին կազմել է 37 մլրդ. դոլար, իսկ ԱՄՆ կրթական հաստատությունների կողմից հավաքագրված Էնդաումանթների ընդանուր ծավալը կազմել է շուրջ 600 մլրդ ԱՄՆ դոլար:¹

Պետք է նշել, որ այս ֆոնդերը 2019թ տարեկան միջին հաշվով ապահովել են 5.3% եկամտաբերություն: ²

¹ <https://nces.ed.gov/fastfacts/display.asp?id=73>

² <https://www.insidehighered.com/news/2020/01/30/endowment-returns-10-year-average-rises-leaders-see-clouds-horizon>

Աշխարհի մի շարք երկրներում Էնդաումենթների գործունեության հետ կապված հարաբերությունները կարգավորված են օրենսդրական ակտերով: Մասնավորապես՝ ԱՄՆ-ում այդ հարաբերությունները կարգավորված են 1972 թ. ակտի հիման վրա՝ 2006 թվականին ընդունված Ինստիտուցիոնալ Ֆոնդերի Միասնական Ողջամիտ Կառավարման Ակտով (Uniform Prudent Management of Institutional Funds act կամ UPMIFA)³: Թեև վերոգրյալը, ինչպես նաև Էնդաումենթների գործունեության պրակտիկան վկայում է, որ Էնդաումենթը կենսունակ և կարևոր գործիք է ոչ առևտրային կազմակերպության արդյունավետ գործունեության ապահովման համար, սակայն պետք է փաստել, որ Հայաստանի Հանրապետությունում Էնդաումենթների ստեղծումը և գործունեությունը դեռևս կարգավորված չէ, իսկ գործող օրենսդրության շրջանակներում Էնդաումենթ ստեղծելու նախաձեռնության դեպքում անխուսափելիորեն առաջանում են մի շարք խնդիրներ, քանի որ ՀՀ օրենսդրությամբ մասնավորապես սահմանված չեն՝

- 1) Էնդաումենթի ձևավորման, համալրման և կառավարման կարգը,
- 2) Էնդաումենթի կազմակերպա-իրավական տեսակը և իրավական վիճակի առանձնահատկությունները,
- 3) Էնդաումենթից ստացված եկամուտները տնօրինելու կարգը,
- 4) Էնդաումենթին միջոցներ տրամադրող անձինք և նրանց իրավասությունները,
- 5) Էնդաումենթների գործունեությունը խթանելու նպատակով հարկային արտոնությունների կիրառումը,
- 6) Էնդաումենթների գործունեության նկատմամբ վերահսկողությունը:

Առաջարկվող լուծումները

Հայաստանի Հանրապետությունում Էնդաումենթի ստեղծման նախընտրելի տարբերակը հիմնադրամի կարգավիճակով ոչ առևտրային կազմակերպության՝ անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամի (այսուհետ՝ ԱԿՀ) ստեղծում է: Նման մոտեցումը, մասնավորապես, պայմանավորված է հետևյալով՝

- 1) հիմնադրամ է համարվում քաղաքացիների և (կամ) իրավաբանական անձանց կամավոր գույքային վճարների հիման վրա ստեղծված և անդամություն չունեցող կազմակերպությունը, որը հետապնդում է սոցիալական, բարեգործական, մշակութային, կրթական կամ այլ հանրօգուտ նպատակներ (տես՝ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 123-րդ հոդվածի 1-ին մաս), ինչպիսին, ըստ էության, հանդիսանում է Էնդաումենթը,
- 2) հիմնադրամի շահառու կարող են լինել ինչպես հիմնադրիրը, այնպես էլ այլ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք,
- 3) հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի միջոցով գործուն հնարավորություն է ստեղծվում վերահսկել հիմնադրամի գործունեությունը, այն դարձնելով թափանցիկ և վերահսկելի:

³ <https://www.uniformlaws.org/HigherLogic/System/DownloadDocumentFile.ashx?DocumentFileKey=d7b95667-ae72-0a3f-c293-cd8621ad1e44&forceDialog=0>

Բացի այդ, ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 123-րդ հոդվածի 7-րդ մասը, ինչպես նաև «Հիմնադրամների մասին» ՀՀ օրենքի 1-ին հոդվածի 3-րդ մասը թույլ են տալիս հիմնադրամների առանձին տեսակների (տվյալ դեպքում՝ ԱԿՀ-ի) առանձնահատկություններն ու իրավական կարգավիճակը սահմանել առանձին օրենքով, ինչը հանրության համար ԱԿՀ-ին վերաբերող դրույթներն առավել մանրամասն և մատչելի սահմանելու լիարժեք հնարավորություն է տալիս:

Այդպիսով, «Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով (այսուհետ՝ Նախագիծ) նախատեսվում է սահմանել ԱԿՀ իրավական վիճակի առանձնահատկությունները, անձեռնմխելի կապիտալի կառավարման և դրանից ստացվող եկամտի տնօրինման կարգն ու պայմանները, ինչպես նաև ԱԿՀ գործունեության կարգավորման համար անհրաժեշտ այլ դրույթներ: Նախագիծը մշակվել է հաշվի առնելով Էնդաումենթների գործունեության միջազգային փորձը, ինչպես նաև ՀՀ օրենսդրության առանձնահատկությունները: Նախագծի հիմքում որևէ երկրի օրենսդրական ակտ չի դրվել:

Նախագծում ամրագրված են օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունների սահմանումները, մասնավորապես՝

1) «անձեռնմխելի կապիտալ» հասկացության սահմանումը, ըստ որի՝ անձեռնմխելի կապիտալը նվիրատուների տրամադրած միջոցներից ձևավորված անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամի ակտիվների համախումբ է, որը չի կարող ծախսվել կամ որևէ կերպ օտարվել՝ հանգեցնելով դրա արժեքի նվազմանը: Բացի այդ, Նախագծով սահմանված է, որ անձեռնմխելի կապիտալի կառավարման արդյունքում ստացված եկամուտը, անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագրին համապատասխան, տրամադրվում է շահառուներին, իսկ դրա սահմանափակ մասն էլ (մինչև 10 տոկոսը) կարող է օգտագործվել ԱԿՀ վարչակառավարչական ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով: Ըստ այդմ, Նախագծով սահմանվել է անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագրի բովանդակությունն ու հաստատման (փոփոխման) կարգը, համաձայն որի՝ անձեռնմխելի կապիտալի ծրագիրը Հիմնադրամի կանոնադրությամբ նախատեսված որոշակի հանրօգուտ նպատակների և խնդիրների լուծմանն ուղղված միջոցառումների համախումբ է, որը հաստատում և փոփոխության է ենթարկում ԱԿՀ հոգաբարձուների խորհուրդը:

2) «նվիրատու» հասկացության սահմանումը, ըստ որի՝ նվիրատուն անձեռնմխելի կապիտալի ձևավորման կամ համալրման նպատակով՝ նվիրատվությամբ կամ կտակային հանձնարարությամբ չծանրաբեռնված կտակով ԱԿՀ-ին անհատույց դրամական (այդ թվում՝ արտարժութային) միջոցներ և (կամ) պարտատոմսեր տրամադրած անձն է: Այս սահմանմամբ, ինչպես նաև Նախագծի այլ դրույթներով ամրագրվում է, որ անձեռնմխելի կապիտալի ձևավորման աղբյուրներ կարող են լինել միայն նվիրատվությունները և կտակային հանձնարարությամբ չծանրաբեռնված կտակները, որոնցով կարող են տրամադրվել միայն դրամական միջոցներ կամ պետական պարտատոմսեր: Ըստ այդմ, անհատույց կարգով տրամադրվող այլ միջոցները՝ նվիրաբերությունները և կտակային հանձնարարությամբ ծանրաբեռնված

կտակները չեն ներառվել անձեռնմխելի կապիտալի ձևավորման աղբյուրների շրջանակում, քանի որ ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան դրանք կարող են ունենալ նվիրաբերողի կամ կտակարարի սահմանած տարբեր նպատակներ (նշանակություն), իսկ տվյալ դեպքում անձեռնմխելի կապիտալում կուտակված միջոցների օգտագործման նպատակը մեկն է՝ այդ միջոցներից ստացված եկամուտն օգտագործել ԱԿՀ կանոնադրությամբ նախատեսված հանրօգուտ նպատակներով և շահառուների համար, որոնք փոփոխության ենթակա չեն: Ուստի, երբ նվիրատուն՝ նվիրատվության պայմանագրով կամ կտակարարարը՝ կտակով ԱԿՀ-ին միջոցներ է տրամադրում, այդ միջոցներն օգտագործվում են նրան նախապես հայտնի շահառուների համար և անփոփոխ նպատակներով:

Անձեռնմխելի կապիտալի ձևավորմանը, համալրմանը և կառավարմանը վերաբերող դրույթներից (ի թիվս վերը նշվածների) հատկանշական են հետևյալ դրույթները.

1) նվիրատվությունը համարվում է ընդունված, եթե այն ստացման պահից երկու բանկային օրվա ընթացքում չի վերադարձվում նվիրատուին, որը ԱԿՀ-ի համար հնարավորություն է ընձեռում վերադարձնել այն նվիրատվությունները, որոնք, ըստ էության, հակասում են ԱԿՀ-ի ստեղծման գաղափարներին.

2) անձեռնմխելի կապիտալը կարող է համալրվել ոչ միայն նվիրատվություններով և կտակներով, այլև անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացվող այն եկամուտներով, որոնք տվյալ ֆինանսական տարվա ընթացքում չեն ծախսվել.

3) անձեռնմխելի կապիտալի դրամական միջոցները Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ներդրվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերում, որով պարտադրվում է, որ այդ միջոցները ներդրվեն երաշխավորված եկամուտ ապահովող ակտիվներում, ինչպիսիք են պետական պարտատոմսերը, և զերծ լինեն կորստի ռիսկից:

4) պարտատոմսերում ներդրումները կատարվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գանձապետական պահառուի կամ դիլերի հետ կնքված պայմանագրի համաձայն:

5) անձեռնմխելի կապիտալից ստացվող եկամուտը կարող է օգտագործել բացառապես անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագրով սահմանված կարգով:

ԱԿՀ-ն վերաբերող դրույթներից (ի թիվս վերը նշվածների) հատկանշական են հետևյալ դրույթները:

1) ԱԿՀ-ն չի կարող բացի պարտատոմսերից, անձեռնմխելի կապիտալը ներդնել այլ արժեթղթերում, այդ կապիտալի հաշվին ձեռք բերել գույք, գույքային իրավունքներ կամ նյութական և (կամ) ֆինանսական այլ ակտիվներ, զբաղվել ձեռնարկատիրական գործունեությամբ, ստեղծել տնտեսական ընկերություններ կամ լինել նրանց մասնակից, անդամակցել միջազգային և օտարերկրյա ոչ պետական կազմակերպություններին:

2) ԱԿՀ-ի՝ չվերակազմակերպվելու պահանջը կոչված է ապահովելու ԱԿՀ նկատմամբ նվիրատուների վստահությունը, ինչպես նաև բացառելու ԱԿՀ-ի կուտակած

միջոցներն այլ նպատակներով օգտագործելու և այլ չարաշահումների հնարավորությունը:

3) ԱԿՀ-ն կարող է անձեռնմխելի կապիտալից առանձնացված և այդ կապիտալի կառավարման ու ԱԿՀ-ի բնականոն գործունեության ապահովման համար օգտագործել միայն հիմնադրի կողմից ԱԿՀ-ին ամրացված գույքը, ինչպես նաև անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված տարեկան եկամտի մինչև 10 տոկոսը: Նման կարգավորման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է նրանով, որպեսզի բացառվի անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամտի օգտագործման չարաշահումները և այդ եկամուտը հիմնականում օգտագործվի ԱԿՀ կանոնադրական՝ հանրօգուտ նպատակներով:

4) Նախագծով նախատեսված է նաև ԱԿՀ գործունեության հաշվետվությունները հրապարակելու ժամկետները և կարգը: Բացի այդ, հաշվետվության հրապարակման կարգը խախտելու, ինչպես նաև անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտը՝ անձեռնմխելի կապիտալի տարեկան ծրագրին անհամապատասխան օգտագործելու դեպքում ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից կարող են կիրառվել պատասխանատվության միջոցներ:

5) ԱԿՀ-ին միջոցների տրամադրումը խրախուսելու նպատակով Նախագծով սահմանվել է, որ ԱԿՀ-ը և անձեռնմխելի կապիտալի ձևավորման (համալրման) նպատակով գույք տրամադրած անձինք օգտվում են օրենքով սահմանված հարկային և այլ արտոնություններից:

Նախատեսվող հարկային արտոնությունները էապես կխթանեն ոչ միայն ԱԿՀ-ների ստեղծումը և դրանց գործունեությունը, այլև հստակ ազդակներ են պարունակում պոտենցիալ այն նվիրատուների համար, որոնք շահագրգռված են ՀՀ-ում իրենց միջոցները հանրօգուտ նպատակների ծառայեցնելու առումով, սակայն օրենսդրական դաշտի անորոշությունների պայմաններում դեռևս ձեռնպահ են մնում գործնական քայլեր իրականացնելուց:

Բացի վերը նշվածներից, օրենսդրական նախաձեռնության փաթեթում ներառված են նաև «Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամներ մասին» ՀՀ օրենքի ընդունման կապակցությամբ մի շարք այլ օրենքներում լրացումներ և (կամ) փոփոխություններ կատարելու մասին ՀՀ օրենքների նախագծեր:

Ակնկալվող արդյունքը

Նախագծերի փաթեթի ընդունման արդյունքում կստեղծվեն օրենսդրական անհրաժեշտ հիմքեր ԱԿՀ-ների տեղծման և գործունեության համար, իսկ ԱԿՀ-ներն իրենց հերթին կօժանդակեն՝ ԱԿՀ-ների հիմնադիրների (մասնավորապես՝ հասարակական կազմակերպությունների) գործունեության ընդլայնմանը և ֆինանսական կայունության ապահովմանը, քանի որ կկանոնակարգվեն հնարավոր նվիրատվությունների հոսքերը և դրանց օգտագործման ուղղությունները: Բացի այդ, ԱԿՀ-ի հիմնադիրը ստացված եկամուտները կարող է օգտագործել այնպիսի բնագավառներում հանրօգուտ աշխատանքների կատարման նպատակով, որտեղ

պետական (բյուջետային) միջոցները խիստ սահմանափակ ծավալներ են կազմում: Նախագծերի փաթեթի ընդունումը բխում է նաև ՀՀ-ում իրականացվող կայուն զարգացման ծրագրի, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության գործունեության ծրագրի տրամաբանությունից և կարող է զգալիորեն նպաստել երկրում աղքատության հաղթահարման գործընթացի արագացմանը և սոցիալական մի շարք խնդիրների լուծմանը: ԱԿՀ-ի կողմից պետական պարտատոմսերում կատարվող ներդրումներն իրենց հերթին կնպաստեն պետական պարտատոմսերի շուկայի ակտիվացմանը և պետական բյուջեի դեֆիցիտի ֆինանսավորման համար լրացուցիչ ներքին աղբյուրների ձևավորմանը:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

Տեղեկանք գործող օրենքի փոփոխվող հոդվածների վերաբերյալ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ Օ Ր Ե Ն Ք Ը

ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

. . . .

8. Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների գործունեության սահմանափակումների, կանոնադրության, կառավարման մարմինների իրավասությունների, գույքի ձևավորման և կառավարման, ֆինանսական գործունեության աուդիտի, հաշվետվությունների ներկայացման և լուծարման առանձնահատկությունները սահմանվում են «Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների մասին» օրենքով: Սույն օրենքի դրույթները տարածվում են անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամի վրա, եթե «Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների մասին» օրենքով այլ բան սահմանված չէ:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

Տեղեկանք գործող օրենքի փոփոխվող հոդվածների վերաբերյալ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
Օ Ր Ե Ն Ք Ը

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

Սույն օրենքը կարգավորում է բարեգործության իրականացման ընթացքում ծագող հարաբերությունները, սահմանում է բարեգործության կարգավորման իրավական հիմքերը, նպատակները, իրականացման սկզբունքները, պետության կողմից բարեգործությանն աջակցելու ձևերը, բարեգործական կազմակերպությունների գործունեության առանձնահատկությունները:

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է բարեգործության իրականացման ընթացքում ծագող հարաբերությունները, սահմանում է բարեգործության կարգավորման իրավական հիմքերը, նպատակները, իրականացման սկզբունքները, պետության կողմից բարեգործությանն աջակցելու ձևերը, բարեգործական կազմակերպությունների գործունեության առանձնահատկությունները:

2. Սույն օրենքի դրույթները տարածվում են անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամի վրա, եթե «Անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամների մասին» օրենքով այլ բան սահմանված չէ:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

Տեղեկանք գործող օրենքի փոփոխվող հոդվածների վերաբերյալ

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
Օ Ր Ե Ն Ք Ը**

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՇՈՒԿԱՅԻ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 30. Սույն բաժնի դրույթներից բացառությունները

Սույն բաժնի դրույթները չեն տարածվում՝

1) ապահովագրական ընկերությունների և ապահովագրական ընկերությունների գործունեությունը կարգավորող օրենքներով և նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերում և կարգով ապահովագրական ընկերությունների կողմից մատուցվող ներդրումային ծառայությունների վրա.

2) այն ընկերությունների վրա, որոնք ներդրումային ծառայություններ են մատուցում միայն նույն խմբին պատկանող իրավաբանական անձանց, կամ որոնց կողմից մատուցվող ներդրումային ծառայությունները սահմանափակվում են միայն նույն խմբի ընկերությունների կողմից իրենց աշխատակիցների կամ ղեկավարների համար թողարկված արժեթղթերի կառավարմամբ.

3) այն ընկերության վրա, որը մատուցում է միայն սույն օրենքի 25-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով նախատեսված ներդրումային ծառայությունը բացառապես ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձին, և որը, ներդրումային ծառայությունների մատուցման հետ կապված, իրավասություն չունի տիրապետելու հաճախորդի միջոցները.

4) ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող ապահովագրական ընկերությունների Բյուրոյի գործունեությունը կարգավորող օրենքներով և նորմատիվ իրավական ակտերով նախատեսված դեպքերում և կարգով ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող ապահովագրական ընկերությունների Բյուրոյի կողմից Երաշխավորման ֆոնդի միջոցների կառավարման վրա.

5) ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձ չհամարվող անձի կողմից «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված Երաշխիքային ֆոնդի միջոցների կառավարման վրա.

5.1) ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձ չհամարվող անձի կողմից անձեռնմխելի կապիտալով հիմնադրամի միջոցների կառավարման վրա.

6) այն ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձի վրա, որն իրականացնում է միայն հանրային ծառայողի կամ բարձրաստիճան պաշտոնատար անձի՝ առևտրային կազմակերպության կանոնադրական կապիտալում ունեցած բաժնեմասի հավատարմագրային կառավարումը.

...

• •

Հողի 147. Նվազեցվող Էկոստրոֆիկ Նախնային (միավորներ)

Հոդված 126. Հայաստանի Հանրապետության Կոնստիտուցիայի 126-րդ հոդվածի 1-ին կետի համապատասխանությունը

• • •

Հոդված 64.

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ॥

စာအုပ်အမျိုးအမည်